

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 maart 2002

WETSVOORSTEL
tot oprichting bij het Ministerie van
Financiën van een begrotingsfonds
voor alimentatievorderingen

AMENDEMENTEN

Nr. 12 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN c.s.**

Art. 5

***In fine de woorden** «om te betalen» **vervangen door de woorden** «uitkeringen tot onderhoud te betalen en op het moment van de aanvraag moet minstens de waarde van twee maandelijks verschuldigde alimentatievergoedingen onbetaald openstaan».*

VERANTWOORDING

Het gegeven dat onderhoudsgeld onbetaald blijft, dient zich uiteraard ook nog op het moment van de aanvraag tot bijstand voor te doen. Het voorgestelde artikel 5 bevatte bovendien geen referentie naar de precieze verplichting tot betalen in de termen zoals gedefinieerd in artikel 2.

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1627/ (2001/2002) :**

- 001 : Wetsvoorstel van de dames Herzet, Coenen, Burgeon, de heer Verherstraeten, mevrouw Grauwels, de heer J.-J. Viseur en de dames De Meyer, Moerman, Van Weert en Cahay-André.
002 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 mars 2002

PROPOSITION DE LOI
créant un Fonds budgétaire des
créances alimentaires au sein du
Ministère des Finances

AMENDEMENTS

N° 12 DE M. **VERHERSTRAETEN ET CONSORTS**

Art. 5

***In fine, remplacer les mots** « de paiement » **par les mots** « de payer les pensions et, au moment de la demande, le montant des créances impayées doit être au moins égal à la valeur de deux termes mensuels ».*

JUSTIFICATION

La déduction de la pension alimentaire doit encore exister au moment de l'introduction de la demande d'avance. L'article 5 proposé ne reprenait par ailleurs pas les termes précis de la définition de la créance alimentaire figurant à l'article 2.

Documents précédents :

Doc 50 **1627/ (2001/2002) :**

- 001 : Proposition de loi de Mmes Herzet, Coenen, Burgeon, M. Verherstraeten, Mme Grauwels, M. J.-J. Viseur et Mmes De Meyer, Moerman, Van Weert et Cahay-André.
002 : Amendements.

Nr. 13 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN c.s.

Art. 6

Het laatste lid vervangen als volgt :

«De inspanning die de alimentatiegerechtigde gedaan heeft om de betaling van de alimentatieschuld te bekomen, moet blijken uit een ingebrekestelling, zoals bedoeld in artikel 1139 van het Burgerlijk Wetboek, van de alimentatieplichtige door de alimentatiegerechtigde.».

VERANTWOORDING

Het is niet zinvol om in een nieuw document (een attest van een gerechtsdeurwaarder) te voorzien.

Nr. 14 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN c.s.

Art. 7 - 9

De voorgestelde artikelen vervangen als volgt :

«Art. 7. — Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of de gemeentedienst onderzoekt voor eerst of de aanvraag volledig is conform het bepaalde in artikel 6 en spreekt zich dan binnen een termijn van 21 dagen uit over de gegrondheid van het verzoek in het licht van artikel 5.

Wanneer de aanvraag gegrond wordt verklaard gaat het OCMW of de gemeentedienst over tot de uitbetaling van de tegemoetkoming in de plaats van de onderhoudsplichtige en voor rekening van het Fonds.

Het bedrag van de tegemoetkoming bedraagt maximum 200 EUR per kind en per gewezen echtgenoot per maand.

De Koning past dit bedrag minstens om de twee jaar aan aan de stijging van het indexcijfer op de wijze die Hij bepaalt.

Het OCMW of de gemeentedienst stuurt onmiddellijk een afschrift van zijn beslissing naar de onderhoudsgerechtigde, de onderhoudsplichtige en het Fonds.

De kennisgeving aan de onderhoudsplichtige geschiedt bij aangetekend schrijven. Zij bevat bovendien de tekst van de artikelen 15 en 17 van deze wet en het nummer van de rekening van de ontvanger der Domeinen waarop de verschuldigde bedragen moeten worden betaald.

N° 13 DE M. VERHERSTRAETEN ET CONSORTS

Art. 6

Remplacer le dernier alinéa par l'alinéa suivant :

« Les efforts déployés par le créancier d'aliments en vue d'obtenir le paiement de la créance alimentaire seront attestés par une constitution en demeure du débiteur par le créancier conformément à l'article 1139 du Code civil. ».

JUSTIFICATION

Il est inutile de prévoir un nouveau document à cet effet (attestation d'un huissier de justice).

N° 14 DE M. VERHERSTRAETEN ET CONSORTS

Art. 7 à 9

Remplacer les articles proposés par les dispositions suivantes :

« Art. 7. — Le centre public d'aide sociale ou le service communal vérifie tout d'abord la conformité de la demande avec l'article 6 et se prononce dans un délai de 21 jours sur le bien-fondé de cette demande à la lumière de l'article 5.

Si la demande est déclarée fondée, le CPAS ou le service communal procède au paiement de l'intervention en lieu et place du débiteur de la créance et pour le compte du Fonds.

L'intervention ne peut dépasser un montant mensuel de 200 euros par enfant et par ex-conjoint.

Le Roi adapte ce montant tous les deux ans au moins à la hausse de l'indice des prix à la consommation, selon les modalités qu'il détermine.

Le CPAS ou le service communal envoie immédiatement une copie de sa décision au créancier et au débiteur de la créance alimentaire ainsi qu'au Fonds.

La notification au débiteur de la créance alimentaire se fait par lettre recommandée. Elle contient en outre le texte des articles 15 et 17 de la présente loi et le numéro du compte du receveur des Domaines sur lequel les sommes dues doivent être payées.

Het Fonds betaalt de door het OCMW of de gemeentedienst uitbetaalde bedragen binnen de maand terug op grond van de overgezonden vorderingsstaten.».

VERANTWOORDING

Vanuit het oogpunt van de administratieve vereenvoudiging is het niet verantwoord de beslissing niet in eerste orde over te laten aan het OCMW dat de aanvraag in ontvangst heeft genomen en heeft moeten onderzoeken. Het is bovendien aangewezen dat het OCMW de mogelijkheid behoudt om zeer snel aan de onderhoudsplichtige uit te betalen.

Het Fonds kan dienst doen als beroepsinstantie en het kan zich concentreren op de terugvordering omdat er juist op dat vlak binnen het ministerie van Financiën heel wat competentie aanwezig is.

Men onderschat ons inziens de administratieve rompslomp die zal gepaard gaan met het behandelen van de aanvragen. Een volledig nieuw op te richten dienst van de administratie van Financiën zal moeten beslissen over de aanvragen. Alleen al de uitbetalingprocedure via de CDVU en de noodzakelijke controle door het Rekenhof zal heel wat tijd in beslag nemen. Wij vrezen dat zo'n systeem zeker niet zal leiden tot een beter inspel op de behoeften van de sociaal zwakkeren.

Nr. 15 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN c.s.

Art. 11

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 11. — De onderhoudsgerechtigde kan tegen de beslissing van het OCMW of de gemeentedienst beroep aantekenen bij het Fonds wanneer een beslissing niet aan zijn aanvraag tegemoet komt of wanneer geen beslissing wordt genomen termijn bedoeld in artikel 7.

De onderhoudsplichtige kan tegen de door het OCMW of de gemeentedienst genomen beslissing beroep aantekenen bij het Fonds ingeval hij kan aantonen dat hij geen fout heeft begaan of indien de door de onderhoudsgerechtigde ingeroepen titel niet langer geldig is. Dit beroep is niet opschortend.

Het Fonds kan, binnen 21 dagen nadat het er kennis van heeft gekregen, een door het OCMW of de gemeentedienst genomen positieve beslissing schorsen of vernietigen indien het vaststelt dat een aanvraag niet voldoet aan het bepaalde in de artikelen 5 en 6. Het Fonds betekent zo een beslissing onmiddellijk met een aangetekend schrijven aan het betrokken OCMW of de gemeentedienst, aan de onderhoudsplichtige en

Le Fonds rembourse dans le mois, sur la base des états de créances qui lui ont été transmis, les montants versés par le CPAS ou le service communal.».

JUSTIFICATION

Dans le cadre de la simplification des procédures administratives, il n'est pas justifié de ne pas laisser au CPAS qui a reçu et dû examiner la demande le soin de décider en premier lieu. Par ailleurs, il est préférable que le CPAS puisse continuer à payer le débiteur de la créance dans les meilleurs délais.

Le Fonds peut faire office d'instance de recours et se concentrer sur le recouvrement, étant donné que le ministère des Finances est particulièrement compétent en la matière.

On sous-estime, selon nous, les tracasseries administratives auxquelles donneront lieu le traitement des demandes et la prise des décisions y relatives par un service entièrement nouveau créé au sein du ministère des Finances. La procédure de paiement par l'intermédiaire du SCDF et le contrôle de la Cour des comptes prendront à eux seuls déjà beaucoup de temps. Nous craignons que ce système ne réponde finalement pas mieux aux besoins des personnes socialement défavorisées.

N° 15 DE M. VERHERSTRAETEN ET CONSORTS

Art. 11

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 11. — Le créancier d'aliments peut faire appel de la décision du CPAS ou du service communal auprès du Fonds lorsqu'une décision ne fait pas droit à sa demande ou lorsqu'aucune décision n'a été prise dans le délai visé à l'article 7.

Le débiteur d'aliments peut faire appel de la décision prise par le CPAS ou le service communal auprès du Fonds dans le cas où il peut prouver qu'il n'a commis aucune faute ou lorsque le titre qu'invoque le créancier n'est plus actuel. Ce recours n'est pas suspensif.

Le Fonds peut, dans les 21 jours qui suivent celui où il en a été informé, suspendre ou annuler une décision positive prise par le CPAS ou le service communal s'il constate qu'une demande n'est pas conforme aux dispositions des articles 5 et 6. Le Fonds notifie une telle décision immédiatement, par envoi recommandé, au CPAS ou au service communal concerné, au débiteur d'aliments et au créancier d'aliments. Le cas échéant,

aan de onderhoudsgerechtigde. In voorkomend geval is het Fonds niet gehouden tot terugbetaling van de voorgesloten bedragen aan het betrokken OCMW of de gemeentedienst.».

VERANTWOORDING

Zie bovenstaande amendementen, in het bijzonder het amendement 14 voor de termijn bepaald in het nieuwe artikel 7. De verwijzing naar artikel 580, 8°, van het Gerechtelijk Wetboek is bovendien zinledig omdat het betrokken artikel van het Gerechtelijk Wetboek het slechts heeft over de bevoegde materies voor de arbeidsrechtbank.

Nr. 16 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN c.s.**

Art. 12

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Voorals menen in moeilijke financiële omstandigheden zullen zich tot het OCMW en het Fonds richten. Het is niet verantwoord, mede gelet op het feit dat het wetsvoorstel een beperking voorziet in het uit te keren voorschot, aan deze groep nog een inlevering op te leggen van het toegekende voorschot op een alimentatieuitkering.

Nr. 17 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN c.s.**

Art. 17bis (nieuw)

Een artikel 17bis invoegen, luidend als volgt :

«Art. 17bis. — Het Fonds stort de helft van de bedragen die het ontvangt als resultaat van de verhoging van het terug te vorderen bedrag met 10 % lastens de onderhoudsplichtige, door aan het betrokken OCMW of de gemeentedienst.».

VERANTWOORDING

Er worden niet alleen inspanningen geleverd door het Fonds maar ook door de OCMW's. Het past dus dat de OCMW's 50 % zouden ontvangen van extra bijdragen die worden gevraagd van de in gebreke blijvende onderhoudsplichtigen.

le Fonds n'est pas tenu de rembourser les montants avancés au CPAS ou au service communal concerné. ».

JUSTIFICATION

Cf. les amendements précédents. Le renvoi à l'article 580, 8°, du Code judiciaire est en outre dépourvu de sens, étant donné que cet article concerne uniquement les matières relevant de la compétence du tribunal du travail.

N° 16 DE M. **VERHERSTRAETEN ET CONSORTS**

Art. 12

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

Ce sont surtout les personnes en difficultés financières qui s'adresseront au CPAS et au Fonds. Il n'est pas justifié, en raison notamment du fait que la proposition de loi limite l'avance, d'imposer en plus, à ce groupe une retenue sur l'avance accordée sur la pension alimentaire.

N° 17 DE M. **VERHERSTRAETEN ET CONSORTS**

Art. 17bis (nouveau)

Insérer un article 17bis, libellé comme suit:

«Art. 17bis. — Le Fonds verse au CPAS concerné ou au service communal la moitié des montants qu'il reçoit au titre de la majoration de 10%, à charge du débiteur de la créance alimentaire, appliquée sur le montant à recouvrer.».

JUSTIFICATION

Etant donné que des efforts sont consentis non seulement par le Fonds, mais également par les CPAS, il convient que les CPAS reçoivent 50% des montants supplémentaires réclamés aux débiteurs d'aliments défaillants.

Nr. 18 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN c.s.

Art. 22

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 22. — *De onderhoudsgerechtigde kan tegen die beslissing beroep aantekenen bij de arbeidsrecht-bank.*».

VERANTWOORDING

Technische verbetering, het artikel 580, 8°, is immers geen procedureregulering.

Nr. 19 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN c.s.

Art. 26bis (nieuw)

Een artikel 26bis invoegen, luidend als volgt :

«Art. 26bis. — *Jaarlijks neemt de minister van Justitie het initiatief om een werkvergadering te beleggen tussen het college van procureurs-generaal, vertegenwoordigers van het Fonds en vertegenwoordigers van de OCMW's. Op deze werkvergadering worden de gegevens samengebracht met betrekking tot de evolutie in het niet-betalen van verschuldigde alimentatievergoedingen, de oorzaken ervan en de wijze waarop de parketten, in het kader van de bestraffing van het misdrijf familieoverlating, er opvolging aan verlenen.*».

VERANTWOORDING

We moeten streven naar een maximale spontane betaling van alimentatievergoeding door de alimentatieplichtigen. De OCMW's kunnen toelichting verschaffen waarom in sommige gevallen deze betaling niet gebeurt. De parketten beschikken via de vervolging van het misdrijf familieoverlating over een goed instrument om onderhoudsplichtigen aan hun plicht te houden. Door een jaarlijks overleg kunnen alle sectoren worden gesensibiliseerd over de invulling van hun eigen opdracht, over elkaars werklust en over het ontstaan of verminderen van schrijnende sociale situaties.

Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)
Trees PIETERS (CD&V)
Greta D'HONDT (CD&V)

N° 18 DE M. VERHERSTRAETEN ET CONSORTS

Art. 22

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 22. — *Le créancier peut introduire un recours contre cette décision auprès du tribunal du travail.*».

JUSTIFICATION

Correction technique: l'article 580, 8°, du Code judiciaire n'est en effet pas une règle de procédure.

N° 19 DE M. VERHERSTRAETEN ET CONSORTS

Art. 26bis (nouveau)

Insérer un article 26bis, libellé comme suit :

« Art. 26bis. — *Chaque année, le ministre de la Justice prend l'initiative d'organiser une réunion de travail à laquelle participent le Collège des procureurs généraux, des représentants du Fonds et des représentants des CPAS. Cette réunion a pour objet de confronter les données relatives à l'évolution du défaut de paiement de pensions alimentaires dues, aux causes de ce défaut de paiement et à la suite qu'y réservent les parquets dans le cadre la répression de l'infraction d'abandon de famille.* ».

JUSTIFICATION

L'objectif doit rester de faire en sorte que les débiteurs paient autant que possible spontanément les pensions alimentaires dues. Les CPAS sont bien placés pour expliquer les raisons pour lesquelles ce paiement n'a pas lieu dans certains cas, tandis que les parquets disposent, en la répression de l'infraction d'abandon de famille, d'un bon instrument pour contraindre les débiteurs d'une pension alimentaire à honorer leurs engagements. Une concertation annuelle est utile, dans la mesure où elle permet de sensibiliser chaque acteur à l'impact de la façon dont il s'acquitte de sa mission sur la charge de travail des autres acteurs et sur l'apparition ou la diminution de situations sociales dramatiques.